

10260

ANTONI CANTALLOPS

Sistacs en Comandita

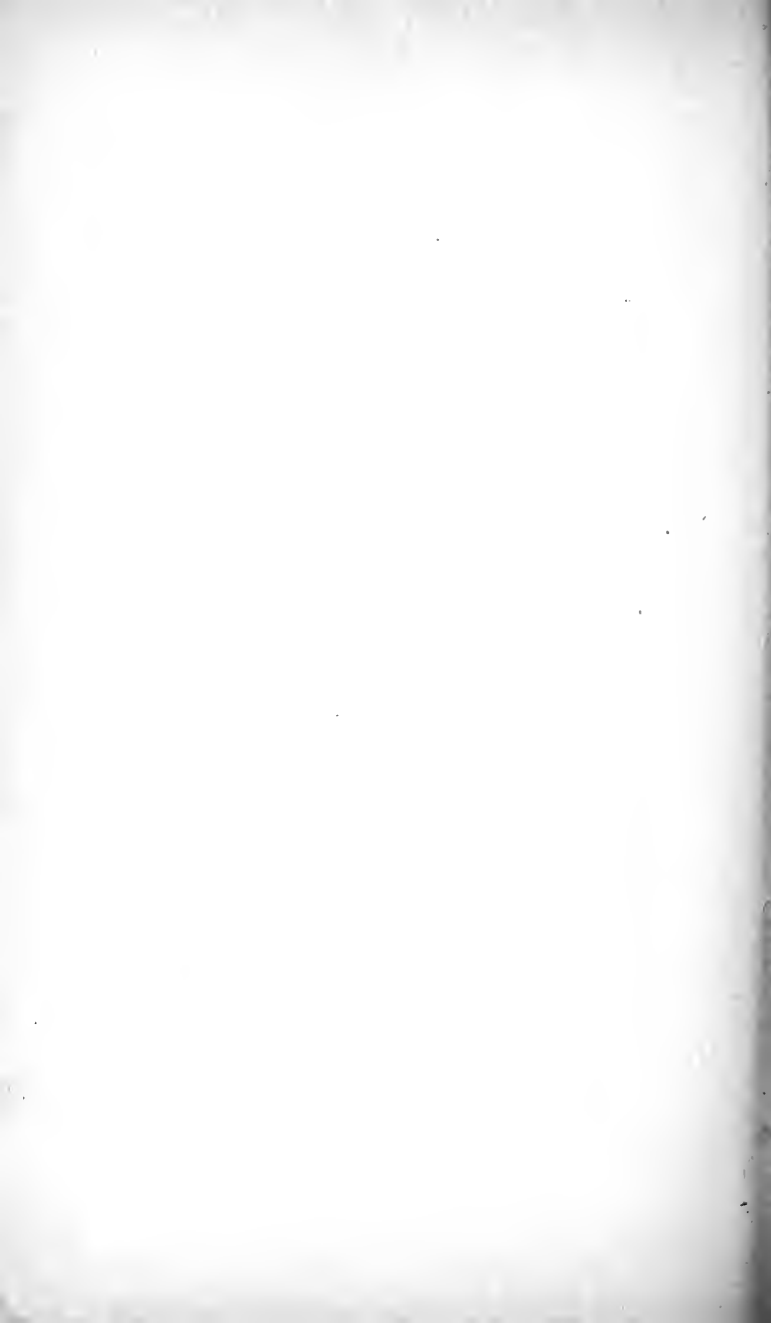
Comedia lírica en un acte

Música del Mire.

CARLES BELTRÁN

IMPREMTA DE PERE ORTEGA
ARIBAU, 7 : : BARCELONA
1917

SISTACS EN COMANDITA

Ningú podrà representar, traduir
ni reimprimir aquesta obra sense
permis del autor.

Els comissionats y representants
de la «Sociedad de Autores Españo-
les» son els encarregats de cobrar
els drets de propietat.

Està fet el dipòsit que marca la
lleí.

Antoni Cantallops

Sistacs en Comandita

COMEDIA LÍRICA EN UN ACTE

amb música del Mtre.

Carles Beltrán

estrenada en el Teatre Principal (Gracia)

la nit del 7 de Desembre de 1916

IMPREMTA DE PERE ORTEGA

ARIBAU, 7 :: BARCELONA

1917

REPARTIMENT

Personatjes	Actors
LOLA	Sra. Antonia Vallvé
SISTACS	Sr. Ferràn Vilallonga
FREDERIC	» Antoni Strens
LLOPIS	» Manel Espinosa
CORNET	» Jaume Flaquer
SENTINELLA.	» Manel Ballart
SAUMELL.	» Alfred Espinosa

DRETA I ESQUERRA DEL ACTOR

N. B. Les companyies que desitjin representar aquesta obra sense música, poden suprimir els cantables.

ACTE ÚNIC

L'escena representa un despatx. Una porta al fons, una a la dreta i un'altra a l'esquerra. Al costat d'aquesta, la taula d'en Sistacs i a l'altre banda, entre la porta del fons i la de la dreta, el pupitre d'en Llopis.

ESCENA I

SAUMELL, sol

(Està espolsant els mobles).

Música

SAUMELL L'element més necessari
es el moço en un despatx,
puig, sense ell, no hi ha cap casa
que pugui tirà endavant.
Jo an'aquí faig la neteija
i ja's poden ben mirar
els pupitres i'ls armaris,
que de pols no n'hi veuràn.
Després duc la mercancía
amb un carretó de mà,
i perque'ls lladres no'm robin,
sempre haig d'estar vigilant.
Faig de cobrador, qu'es càrreg
de confiança i delicat;
i puc dir amb veu ben alta
que mai prenc cap duro fals.
Finalment, per dur recados
l'únic soc, i tant me fa
fé un servei a la mestreja
com fer-lo al senyor Sistacs.
Are que vostès ja saben
quin es el nostre trevall,
diguin si'l càrreg de moço
es o no'l més important.

ESCENA II

SAUMELL i SENTINELLA

Parlat

(Surt SENTINELLA dreta amb un diari a la ma).

SAUMELL ¿Ja estèm llegint el diari?

SENTINELLA M'enterava de la vaga.

SAUMELL ¿De la què?

SENTINELLA De la *huelga*, com se diu vulgarment.

SAUMELL ¡Ah, ja! ¿I quines impresions hi han?

SENTINELLA Sembla que'el triomf es segur.

SAUMELL ¡I cà! Ja m'hi jugo'l teu rellotje...

SENTINELLA El vostre, si acàs...

SAUMELL No'n gasto jo. Doncs m'hi jugo lo que vulguis, qu'els obrers an aquesta vaga ja li poden fer un nus a la cúa.

SENTINELLA Aixís, creyèu que la perdràn.

SAUMELL Aquesta i totes.

SENTINELLA ¡Si precisament l'informe de l'Institut de Reformes Socials els hi es favorable!

SAUMELL Els obrers no som criades per a necessitar informes. Tot això i lo d'enviar comissions al Govern Civil, son procediments maça intel·lectuals. S'han d'emplear medis més actius. Una *huelga* sense *sabatassas* es *huelga* perduda.

SENTINELLA Voldrèu dir sense *sabotages*.

SAUMELL No presumeixis tant i ficsat en el sentit de les paraules. Quansevol diria qu'aquí ets alguna cosa.

SENTINELLA Soc el meritori.

SAUMELL Fugiu: el copiadore de cartes i l'arxivador de la casa.

SENTINELLA ¡*Alto!* Si acàs copio i arxivo.

SAUMELL ¡A veyam si per a parlar amb tú hauré de passar la llenga per l'Academia! (*Pausa*). Si fos de casa bona com tú i hagués anat tant a col·legi, també'n tindria d'educació.

SENTINELLA Voldrèu dir il·lustració.

SAUMELL Es igual. Tot això no serveix més que per a donarse importancia. Però, en el fons, tant ase es l'home il·lustrat com el que no sab de lletra. Al món, no hi ha més que dònns naturals, i això no s'adquireix enlloc, sino que's porta de naixensa.

SENTINELLA (*Burleta*). ¡Ah, ja!

SAUMELL No t'en riguis, qu'es un fet provat i reprovat.

SENTINELLA ¡Alça, noi!

SAUMELL Ja pots alçar lo que vulguis. Mira: hi ha home que mai ha estudiat i t'agafa, per exemple, aquella màquina d'escriure.....
(*Senyalant vers porta dreta*).

SENTINELLA I se la carrega.

SAUMELL (*Irònic*). A l'espátlla.

SENTINELLA Això: agafa la màquina i l'espátlla.

SAUMELL Ves, home, ves; lo que fa, es desmuntarla, tornar-la a montar i deixàrte-la com nova.

SENTINELLA ¿I vos també'n sou d'aquestos?

SAUMELL ¿Que vols fer broma?

SENTINELLA ¡Home! ¡Tant com això...!

SAUMELL Es que, si acàs, te diré que de dò natural no'n tinc, però'n donc algùn quant canto a la Societat.

SENTINELLA ¡Còm! ¿Se dediqueu a fer xistos? Per èsser el primer, no va malament, i fins us el riuré una mica.

ESCENA III

Dits i LLOPIS

(*LLOPIS entra dreta i s'asséu al seu pupitre*).

LLOPIS ¡Què! ¿Ja fem junta?

SAUMELL Es aquest que'm busca la llenga.

SENTINELLA Si l'heu perdut, ja us la buscarèu sol.

SAUMELL ¿Que vols que jo també te'l rigui aquest?
(*A LLOPIS*). Afiguris que...

SENTINELLA Afiguris que parlavam de la vaga i ha dit unes coses que... res: semblava un anarquista.

LLOPIS ¡Ah, sí!

SAUMELL No tant. Però jo també soc obrer.

SENTINELLA Sense ofici.

SAUMELL Soc cobrador.

SENTINELLA I camàlic.

SAUMELL Això ja es volguer ofendre.

LLOPIS Deixeu-ho córrer.

SAUMELL Es qu'arreu passa igual. Tots els dependents no tenen més dèria que rebaixar als moços. I has de sapiguer, mocós, qu'aques-

ta brusa (*per la que porta*) es més honrada que la teva americana.

SENTINELLA I més bruta.

SAUMELL De la feina. L'obrer, com més trevallador, més brut.

LLOPIS (*Apart*). Això s'embruta.

SAUMELL (*A SENTINELLA*). ¡Es clar que tú vas tant net que't poden llepar! Quatre colps de ploma, fumar un cigarret i contemplar les trenyines.

SENTINELLA Tot el sostre n'es plè. I això que tot ho deixeu tant net.

SAUMELL No hi arribo tant amunt.

SENTINELLA Es clar; teniu el braços curts.

SAUMELL I tú tens la llengua massa llarga.

LLOPIS Vaja, pròu. S'han acabat les disputes. (*A SENTINELLA*). Vostè, Sentinella, vagi a fer aquelles factures; y vos (*a SAUMELL*), aneuse-n, que no fos cosa que vingués el senyor Sistacs.

SENTINELLA Li podriau dir tot allò de les vagues.

SAUMELL No li haig de dir res a n'ell.

SENTINELLA Ja ho suposo. Precisament al seu devant, sempre estèu fent equilibris.

SAUMELL Faig lo que'm dona la gana.

ESCENA IV

Dits i SISTACS

(*Surt SISTACS fons i, al vèure-l, SAUMELL se posa a espolsar pressosament, i en SENTINELLA agafa uns papers del pupitre d'en LLOPIS*).

SISTACS (*A SAUMELL*). Procuri que li dongui la gana d'acabar d'espolsar.

SAUMELL Ja estic tot seguit.

SISTACS És que ja hauria d'haver enllestit fa una hora. (*A SENTINELLA*). I vostè vagi a fer les factures, que s'ha d'anar a repartir el género.

(*SENTINELLA se'n va dreta i SAUMELL pel fons*).

ESCENA V

SISTACS i LLOPIS

- SISTACS No sé per què'ls permet que s'estiguin aquí matant l'estona.
- LLOPIS Ja'ls hi he dit que se'n anessin; pero...
- SISTACS Es precis que's fassi respectar. El seu, es un càrreg d'*altura*.
- LLOPIS Veurà: donat el meu sou, no'm pensava...
- SISTACS Realment, el sou de vostè no arriba tant amunt. Però ja arribarà.
- LLOPIS Tindrè molt de gust en rèbre-l.
- SISTACS ¿I en Frederic? ¿Encara no deu haver vintgut, com de costum?
- LLOPIS No, senyor.
- SISTACS Es escandalós. Si no fos el fill del comanditari, ja l'hauria enviat... a pendre les aigües. (*Pausa*). ¿Vostè l'aguantaria?
- LLOPIS No, senyor; pesa massa.
- SISTACS ¡A mí sí que'm pesa! (*Pausa*). Tots aquests fills de casa bona no'n volen sapiguer res del treball. S'estimen més divertir-se ¿No es del mateix parer vostè?
- LLOPIS Sí, senyor. Però els meus medis no'm permeten divertir-me gaire.
- SISTACS Vui dir si'm dona la rahó.
- LLOPIS Per força, perque la té. En Frederic, per exemple, no vol fer més que feines curtes.
- SISTACS I amb prou feines. (*Pausa*). Veyam. (*S'asseu a la taula i's posa a llegir les cartes. En llegeix una amb molta atenció. L'esquinsa i tira'ls troços a la paperera*).

ESCENA VI

Dits i CORNET

(Surt CORNET fons).

- CORNET ¡Hola noy!
- SISTACS ¿Ja ets aquí?
- CORNET Ja ho veus: la visita diària.
- SISTACS ¡M'agradaria que fossis metje!
- CORNET ¿Per què?

- SISTACS Perque visites de franc. (*Rihuen*). Tingui (*à LLOPIS, donant-li uns documents*), veigi si estàn conformes aquests checs. (*A CORNET*). Vosaltres els rentistes ¡sí que disfrutèu de la vida!
- CORNET Apropòsit de disfrutar. ¿Sabs que't vaig veure ahir al mitj dia... amb una femella? (*baix, acostants-hi*).
- SISTACS (*També baix*). ¡Calla!
(*LLOPIS s'alsa i se'n va dreta*).

ESCENA VII

SISTACS i CORNET

- CORNET ¡Veig que tens un tenedor molt ben ensenyat!
- SISTACS Es una persona molt prudenta. (*Pausa*). ¿Però n'estàs segur que'm vas veure?
- CORNET I tant segur. Com que'l cayall corria al trot, no't vaig poguer dir res.
- SISTACS Mellor, perque m'haurias aixafat; vui dir, el cotxe t'hauria aixafat a tú. (*Pausa*). Doncs sí, era jo.
- CORNET I ella ¿quí era?
- SISTACS Quí vols que fos: una clienta.
- CORNET ¡Clientes an aquesta hora!
- SISTACS (*Se mira'l rellotje*). Era més tard.
- CORNET Be, vaja, no'm vinguis amb quèntos. Encare que no m'hi vaig poguer ficar be amb ella, hi han coses que's veuen desseguida.
- SISTACS ¿I què vas veure?
- CORNET Res: que l'únic client erats tú.
- SISTACS (*Després de reflexionar un instant*). Doncs sí: vas tenir bon ull, però la llenga...
- CORNET La meva no't farà mal.
- SISTACS Sobre tot que la dòna no s'enteri de res. Soc un bon marit i no li vui donar disgustos.
- CORNET Pòsat tranquil i ves fent, que de tot això, lo que es per mi, la Maria no'n sabrà ni una paraula.
- SISTACS Ho crec, pero tinc por.

- CORNET Vaja, home, ja ets massa gran.
 SISTACS Tant gran com vulguis, però tinc por.
 CORNET ¿I per què?
 SISTACS Perque acabo de rebre una carta d'ella en la que m'amença amb donar un escàndol si no li regalo un *pendentif* que fa temps que'm demana.
- CORNET Doncs còmpra-li.
 SISTACS Còmpra-li tú.
 CORNET No soc tant ximple.
 SISTACS Ni jo tampoc. Aquesta dòna acabaria per arruinar-me. En tres mesos que fa que'ns fem, ja li he regalat dos anells, unes arrecades, tres vestits, una pell, un gosset d'aigües i dos collars: un per a ella i un altre per a la bestia. (*Pausa*).
- CORNET Escolta: potser el meu *pendentif* te convindria.
 SISTACS ¿El teu? ¿Que'n portas tú?
 CORNET Però te'l puc portar. Se'l va deixar la dòna quan vam separar-nos.
 SISTACS Quan te va fugir.
 CORNET És igual: un colp va haver fugit, vam quedar separats.
 SISTACS Però no pas a gust teu. Be prou que li vas anar al darrera per a que tornés a casa.
 CORNET Per Deu, Sistacs, no m'obris la ferida.
 SISTACS No he dit res. (*Pausa*). Doncs, sí: ja pots anar a casa teva a buscar el *pendentif*. (*CORNET es disposa per anarse'n*). Espera't, que tinc de sortir i ens en anirèm junts.
- (*Se'n van fons*).

ESCENA VIII

LLOPIS i LOLA

(*Surt LLOPIS, va a la paperera, recull els paperets que hi ha tirat en SISTACS i's dirigeix al pupitre, ahont els posa en ordre i copia lo escrit a un paper*).

LLOPIS (*Mentres copia*). ¡Molt bé! Se veu que la

flavia ja perd la paciència. ¡Aixó es una dòna!

(Surt LOLA fons).

LOLA (Enrahonant vers dins). Es igual; l'esperaré aquí. (A LLOPIS). Bon dia.

(LLOPIS tapa els paperets amb un paper).

LLOPIS Passi, passi.

LOLA Amb el seu permís me sentaré (ho fa). Es a dir que'l senyor Sistacs es fora?

LLOPIS Sí, senyora. Segurament tardarà una estona a tornar.

LOLA Que torni quan vulgui. Jo no porto pressa.

LLOPIS Ja veig que no porta res; però si no's vol cansar esperant-lo...

LOLA Quant sec, no'm canso mai.

LLOPIS Doncs jo devegades me canso de seure. (Pausa). Li deia si no'l volia esperar al senyor Sistacs, perque puc servir-la, com si fos ell.

LOLA ¿Vostè? (mirantse'l impertinentment).

LLOPIS Soc el seu apoderat.

LOLA Apoderat fins a cert punt.

LLOPIS Fins al punt més alt.

LOLA Doncs miri, hi han qüestions en les quals, sols pot intervenir-hi l'interessat.

LLOPIS Res; si hi han qüestions, no m'embolico.

LOLA No n'hi han; pero podrien havern'hi.

(Pausa. LOLA va fins al pupitre d'en LLOPIS i's posa a llegir els papers que hi han).

¡Alsa! «Estimat...» ¿Me permet, que soc molt curiosa?

(Aixeca'l paper i veu els paperets que hi han a sota).

¿Cóm? ¡Aquesta lletra es la meva! Sí: es la carta que he escrit an en Sistacs.

¿Aixís vostè es...?

LLOPIS La Lola.

LLOPIS ¡Ai! No'm descubreixi.

LOLA No tingui por. Aixó de que se'm copii lo que jo escric, m'ha fet gracia. ¿I què'n fa d'aquestes copies?

- LLOPIS Me las guardo.
 LOLA ¿Per qué?
 LLOPIS Per capritxo.
 LOLA ¡Cà! ¡No es tant capritxós! ¿Vostè'n porta alguna de cap.
 LLOPIS De cap manera li diré. No'm vui comprometre.
 LOLA Siguim franc, que no ho xerraré.
 LLOPIS Doncs bé: aquestes copies, a les meves mans son un arma.
 LOLA Contra'n Sistacs, ja ho entenc. Si acàs un día ell vol despedir-lo...
 LLOPIS No pot. I si no'm puja'l sòu...
 LOLA Tampoc pot.
 LLOPIS Sí que pot.
 LOLA Vui dir que no pot negar-se a pujar-li.
 LLOPIS ¡Xòquila! Jo també soc una dòna com vostè!
 LOLA ¡Còm!
 LOLA Còm vostè, ja ho he dit. També tinc gènit. Are mateix, ell no'm vol regalar un *pendentif* que li demano; però no sortirà amb la seva. Estic decidida a tot. (*De sobte*). ¿Se vol aliar amb mí, vostè?
 LLOPIS ¿Jo? ¿Per què?
 LOLA Per a fer-lo estar gelós. Si ell no'm complau, vostè'm posa un pis i ens n'hi anèm a viure junts. Ja està.
 LLOPIS No està, no està. Això que'm proposa es impossible.
 LOLA ¡Sembla impossible!
 LLOPIS No ho sembla, qu'ho es.
 LOLA ¡I are! ¿Que no es home vostè?
 LLOPIS Sempre ho he sigut.
 LOLA ¡Doncs miri que despreciar una ocasió com aquesta! Perque'm sembla que jo...
 LLOPIS Veurà, veurà. Primer, el meu sòu no'm permet...
 LOLA Permèti'm. Jo pagaria tot el gasto.
 LLOPIS Lo qual es una ventatja, però no una solució, perque, en según terme, no estic per perdre la colocació.
 LOLA ¡Vostè arrai que's pot colocar a tot arreu!

- LLOPIS Ja, perquè faig poc bulto. (*Pausa*). I, en tercer lloc, soc casat...
- LOLA ¡Vostè casat! Fugi, home, fugi.
- LLOPIS ¿Que no faig cara de tenir l'edat?
- LOLA ¡Ja ho crec! I fins n'hi sobra. Però no ho crec que sigui casat.
- LLOPIS Si vol li ensenyaré... (*va a treurers la cèdula*).
- LOLA No cal que m'ho ensenyi. (*Pausa*). ¿Doncs què hi va a fer cada nit a la Bona Sombra?
- LLOPIS Are, al estiu, a prendre-hi la fresca.
- LOLA I al hivern també ¿eh? Se veu que té fogarots vostè.
- LLOPIS I vostè ¿què hi fa allí?
- LOLA M'hi guanyo la vida.
- LLOPIS ¿Còm!
- LOLA Sí, home: ballant.
- LLOPIS ¡Ah! Ja ho deia jo: aquesta dòna't balla pe'l cap.
- LOLA Soc la bella Titit, ballarina i *coupletista*.
- LLOPIS Sí, sí, la mateixa. ¡I què! ¿No varia'l repertori? Perque fa molt de temps que sempre canta'ls mateixos *couplets*.
- LOLA Aquest vespre n'estrenaré un: «Les Criades del Senyor Pascual», lletra d'un inspector de policia que'm persegueix i música d'aquell mestre que toca'l bombo.
- LLOPIS Si me'l volgués cantar una mica...
- LOLA ¡Què una mica; tot el tros! Escolti:

Música

- LOLA En un pis luxós i esplèndit
 hi viu el senyor Pascual
 tot solet amb una criada,
 que no es la mateixa mai.
 No comprenc per quina causa
 tant aviat totes se'n van;
 sols sé que al deixar-lo, diuen
 que no'l poden aguantar.
 Això ha intrigat
 a molta gent,
 i, es clar,
 tots van diguent:

Jo no m'acabo
d'explicà això,
perqu'es un home
d'allò més bò.
Les simpaties
té de tothom
i les criades
me'l deixen sol.

Per fi un día la portera
a servir-lo ella's brindà;
però sols va estar-hí un día,
puig, a la qüenta, ell té atacs.
«Vet-aquí perque les criades
—diu la dòna—el van deixar;
un atac darrera l'altre
no'l pot pas aguantar cap».

Això ha intrigat
a molta gent,
i, es clar,
tots van diguent:
Jo no m'acabo
d'explicà això,
perqu'es un home
d'allò més bò.
Les simpaties
té de tothom
i les criades
me'l deixen sol.

*(Al final de cada couplet, LOLA i LLOPIS
ballan i xiulan la tonada del refrà).*

ESCENA IX

Dits i FREDERIC

Parlat

(Surt FREDERIC fons).

FREDERIC ¡Alsa noi! ¡Això es lo que m'agrada: un
despatx amb dones! *(Al veure a la LOLA
de cara).* ¡Lola!

LOLA ¡Frederic! *(Encaixan).* ¿Tú aquí?

- FREDERIC Ja ho veus. A guanyarme la vida (*riu*). El papà, qu'es el comanditari, vol que trevalli. Però sempre faig tard; al revés de tú, qu'ets una dòna que vas a l'hora. (*Pausa*). ¿I per a qué has vingut?
- LOLA No puc dir-ho, perque noestic per qüestions socials. Si parlés, potser se disoldria la societat.
- FREDERIC ¿Qu'ets anarquista?
- LLOPIS És que la senyora se refereix a un altra Societat.
- LOLA Sí, home. Se tracta de la casa Sistacs en Comandita.
- FREDERIC ¿De la nostra rahó social?
- LOLA Exactament. I jo no vui qu'en aquesta rahó hi hagin rahóns.
- FREDERIC (*Després de rumiar*). ¡Calla!... ¿Potser en Sistacs es aquell individu... sabs...?
- LOLA No t'entenc.
- FREDERIC Sí, dòna; aquell que paga'l gasto.
- LOLA No m'ho fassis dir per força.
- FREDERIC Es clar, perque es ell.
- LOLA Doncs sigas prudent i calla.
- FREDERIC Pero ¿i aquest? (*per en LLOPIS*).
- LOLA Aquest arrai.
- LLOPIS La senyora i jo ja'ns hem entès.
- FREDERIC ¡Ah, sí! Miri, senyor Llopis, que si algú se'n entera...
- LLOPIS ¡Oh! La dona ja té confiança amb mí.
- LOLA Doncs el día que sàpiga quí és...
- LLOPIS (*Baix a LOLA*). Calli, per Deu,
- FREDERIC Encare que calli no'n treurà res; ja'l conec a vostè.
- LLOPIS Es clar; ja fa anys que soc a la casa.
- FREDERIC Vui dir que sé ahont passa les nits.
- LLOPIS Al llit amb la dòna.
- FREDERIC Però avants va a un altre lloc. ¿Qu'es pensa que no'l veig a la Bona Sombra?
- LLOPIS ¡Cóm! ¿Vostè m'ha vist...?
- FREDERIC Sí, senyor, sí; encare que s'ajupi quan jo passo.
- LLOPIS Deu èsser que'm grato la cama, perque

crèguim que si'l vegés... ¿Però per què no'm diu res?

FREDERIC Una nit ja volia venir a saludar-lo; però al vèure'l amb el cap tant baix, vaig pensar: ¿què li dius are? (*Pausa*). Se veu que hi fa poc gasto, vostè.

LLOPIS Veurà; jo no'n puc convidar cap d'artista.

LOLA Vostè no més hi va a mirar.

LLOPIS Això. A mirar... si algú'm convida.

FREDERIC Doncs si vegés les ampolles de champany que destapem amb aquesta... (*per LOLA*),

LLOPIS Deu ésser un espectacle atrayent.

FREDERIC Bastant; però no deixo que ningú s'hi acostti gaire. I apropòsit. (*toca'l timbre*).

ESCENA X

Dits i SENTINELLA, després SAUMELL

(*Al sentir el timbre, surt SENTINELLA dreta*).

FREDERIC (*Donant-li un bitllet*). Porta una ampolla de champany.

SENTINELLA Li portaré Codorniu, qu'es marca de la terra. (*Se'n va fons*).

LLOPIS Aquest xicot sempre fa patria.

FREDERIC Mentres no fassi moros... (*Pausa*). I si... (*torna a tocar el timbre i surt SAUMELL fons*). Teníu; portèu un duro de pastes (*li dona*).

SAUMELL ¿D'enganxar?

FREDERIC No, home, no; de la pastisseria.

SAUMELL ¿Que les vol seques?

FREDERIC Seques o remullades.

SAUMELL Ja; a vostè li agraden els borratxos.

FREDERIC (*Irònic*). Això mateix. Portèu lo que volguèu, pero veníu depressa.

(*SAUMELL se'n va fons*).

ESCENA XI

LOLA, FREDERIC i LLOPIS

Música

FREDERIC   No hi ha, senyor Llopis,
res qu'alegri tant
com les dones guapes
i com el champany.

LOLA   Qui'n beu una copa
ja té sed d'aimar.

LLOPIS   No n'he begut gaires
i ja ho he notat.

FREDERIC i LOLA

No n'ha begut gaires
i ja ho ha notat.

LLOPIS (*al mateix temps*)

No n'he begut gaires
i ja ho he notat.

FREDERIC   Quant l'ampolla ja has buidat,
te sents una formigor
que't va corrent
per tot el cos
i't fas amic
amb tot el mon.

LOLA   Tot seguit els ulls se't torben
i no sabs pas lo que't fas.
Solsament ganes
tens de saltar
i el cor se sent
enamorat.

LOLA i FREDERIC

La copa es buida i s'ha d'omplir;
omplim-la, doncs, un i mil cops
i hem de saltar fins que rendits
els nostres cossos diguin prou.
El dolç recort d'aitals instants
per força mai se pot borrar,
que'l qui ha provat un cop l'amor,
sempre té ganes d' estimar.

LLOPIS (*al mateix temps*)

La copa es buida i s'ha d'omplir
un i mil cops
i hem de saltar fins que rendits
els nostres cossos diguin prou.
El dolç recort d'aitals instants
no's pot borrar,
que'l que ha provat un cop l'amor,
sempre té ganes d'estimar.

LLOPIS

Tot això es molt bonic,
prò m'en vaig a sentar,
que si acàs l'amo torna,
no'm trobi badant.

(*se'n va al seu pupitre*).

FREDERIC

Vina aquí, Lola estimada,
vina aquí, reina del còr;
tú'm fas sentir alegria,
tú'm fas l'home més ditxós.
Ets més bella i seductora
que la deesa del amor,
i'ls teus ulls tant m'ubriagan,
qu'al vèure't ja no sé ahont soc.

LOLA (*al mateix temps*)

Frederic, jó per tú sento,
com ja sabs, molt d'interès,
i no es pas perque'm convidis
a sopar amb tú al *foyer*.
Tens un tipo seductor
i m'agradaes d'allò més;
per això es que quant m'obsequies,
casi no cabo a la pell.

LOLA i FREDERIC

Visca'l champany,
vi temptador
que'ns fa sentir
mil ilusions.
Les sangs encén
d'ardent amor
i sembla qu'es
més bell el món. (*Ballan*)

LLOPIS (*sumant*) Dos i dos quatre,
 quatre i cinc nou...
 me sembla a mí
 que ja n'hi ha prou. (*Tira la ploma*).

TOTS (*adelantant-se al prosceni*).

Visca'l champany,
 vi temptador,
 que'ns fa sentir
 mil ilusíons.

Les sangs encén
 d'ardent amor
 i sembla qu'es
 més bell el món.

Lala, lala, (*Ballan el can-can*).
 lala, lala,
 lala, lala,
 lala, lala.

Les sangs encén
 d'ardent amor,
 d'ardent amor.

ESCENA XII

LLOPIS i SISTACS, després SENTINELLA i SAUMELL

Parlat

(*Surt SISTACS fons i LOLA fuig dreta seguida de FREDERIC*).

SISTACS ¡Molt bé! Això no sembla un despatx.
 LLOPIS No, senyor; això sembla la Bona Sombra.
 SISTACS ¡I are! ¿Què hi va mai vostè an aquests llocs?
 LLOPIS No, senyor, no; faig com vostè.
 SISTACS ¡Ah! Perque un *tenedor* i ademés caixer que's fassi amb dònnes, es un perill per a una casa.
 LLOPIS Jo, are per are, no'm faig amb cap més dòna que la meva.
 SISTACS I jo també.
 LLOPIS ¡Còm!
 SISTACS Sí, home; amb la de casa.

LLOPIS ¡Ah! (*Pausa*). Doncs aquella senyora que hi havia aquí, s'entenia amb en Frederic.

SISTACS Ve tard i encare porta una femella. Aquest xicot es un barrut.

(*Surt SENTINELLA fons*).

SENTINELLA El champany. (*Al veure a SISTACS, s'amaga l'ampolla al darrera*).

SISTACS ¿El què?

SENTINELLA Res, res. Ho he dit per dir-ho.

SISTACS ¡Ets molt bromista, doncs! Vina aquí i porta això que t'amagues al darrera.

SENTINELLA (*Se gira i's posa l'ampolla al devant*). ¡Si no hi ha res!

SISTACS Perque are ho tens al devant. (*Li pren l'ampolla i la posa sobre la taula*). ¡Beneit! ¡I una beguda que desseguida puja al cap!

SAUMELL (*Surt fons amb un paquet*). S'han acabat els borratxos.

SISTACS ¿Vostè també?

SAUMELL Sí, senyor: m'ho han manat i...

SISTACS Aquí ningú mana mes que jo. ¿I què hi porta en aquest paquet?

SAUMELL Tot sont yemas.

SISTACS Deixi-ho aquí (*al costat de l'ampolla*) i després ho portarà tot a casa. I tingueu present que un altre dia qu'algú us fassi un encàrreg d'aquestos, el que quedarà servit serèu vosaltres (*a SAUMELL i SENTINELLA, que se'l miren atontats*). ¿M'entenèu?

SAU. i SENT. Sí, senyor.

SISTACS Doncs, au; cap a la vostra feina. (*SAUMELL se'n va fons i SENTINELLA dreta*). (*A LLOPIS*). I vostè fassi entrar a n'en Frederic... es a dir, no; més val que la fassi entrar a n'ella. (*LLOPIS se'n va dreta*). A veure quin tipu serà.

ESCENA XIII

SISTACS i LOLA

(*Surt LOLA dreta*).

LOLA ¡Sistacs!

SISTACS ¡Còm! ¿Erats tú?

- LOLA Sí. Mentres t'esperava, m'entretenia amb en Frederic.
- SISTACS ¿De què'l coneixes?
- LOLA ¡Ui! ¡Què me'n ha pagat de sopars!
- SISTACS ¿Quan?
- LOLA A les nits, al acabar el concert.
- SISTACS Això no pot ésser.
- LOLA ¿Tant difícil es?
- SISTACS No es difícil, però es fals. Tú'm vols fer posar gelós.
- LOLA ¡Aixís estèm! Mai m'ho hauria cregut que m'estimessis tant (*burlata*).
- SISTACS ¿Però no veus que no'm convé qu'en Frederic te convidi?
- LOLA Però a mí sí. Be tinc de sopar jo. I ell es un xicot que pot...
- SISTACS Que pot comprometre'm. Es el fill del meu comanditari.
- LOLA (*Amb tò dramàtic fingit*). ¡Ay, fill! Doncs estèm perduts.
- SISTACS ¿Perque ja ho sab tot?
- LOLA Sí; jo mateixa li he contat.
- SISTACS Però ¿per què? ¿quín fí persegueixes?
- LOLA L'escàndol.
- SISTACS ¿Què t'he fet jo?
- LOLA Menys de lo que t'he demanat.
- SISTACS ¡Si sempre t'he demostrat el més gran interès...!
- LOLA Per això, que ets massa interessat. ¿No't vaig demanar un *pendentif*? Doncs, fins que me'l regalis, no pararé.
- SISTACS ¿I per això m'has compromès? ¡Si ja te'l tinc comprat!
- LOLA ¿De debò?
- SISTACS Sí. Aviat el portaràn. L'he encarregat a un amic i no pot trigar gaire.
- LOLA Gracies, Sistaquet meu. (*L'abraça*).
- SISTACS Sí, sí: gracies a tú m'hauré de barallar amb la dòna.
- LOLA (*Després de pensar un instant*). ¡Calla!
- SISTACS Si callés fora pitjor. ¡Té un gènit!

LOLA Ja ho arretglaré tot. (*Va fins dreta*). ¡Frederic!
 SISTACS ¿Però què vols fer are?

ESCENA XIV

Dits i FREDERIC

(Surt FREDERIC dreta).

FREDERIC (*A SISTACS*). ¿Me demanava?
 SISTACS Jo no. ¿Que no ho ha sentit que'l cridava la senyora?
 LOLA Efectivament; jo soc la que't necessito.
 FREDERIC Ja sabs que si't puc fer algún favor... (*tocant-li l'esquena familiarment*).
 SISTACS Doncs fassi'l favor d'estar-se quiet.
 FREDERIC Serà servit. Amb el seu permís... (*s'asseu*).
 LOLA Mira, Frederic. Desd'avui, tú i jo no'ns coneixem.
 FREDERIC Està bé, suposem-hò.
 SISTACS No ho hem de suposar, qu'es veritat.
 FREDERIC ¿I vostè què sab?
 LOLA Es veritat.
 FREDERIC (*A SISTACS*). ¿Veu?
 LOLA Qu'es veritat que no'ns coneixem.
 FREDERIC Amb això no hi passo.
 LOLA I el senyor (*per SISTACS*) i jo, no'ns hem conegut mai.
 SISTACS (*Mirant a FREDERIC*). Amb lo qual jo sí que hi passo:
 FREDERIC I jo també.
 LOLA Aixís, ja que tots passeu ¡dòmino!
 FREDERIC ¿Però'm vols dir què significa tot això?
 LOLA (*Apart a FREDERIC*). Al vespre ja t'ho contaré.
 FREDERIC No'm vinguis amb quèntos i parlèm clar. El senyor Sistacs sab que ho sé tot i'm té por.
 SISTACS ¿De vostè? ¡Fugi, home! ¿No veu qu'es una criatura?
 FREDERIC Per això que tem que fassi una criaturada, contant lo que passa a donya María.
 SISTACS ¡Ai María de Deu! ¿No veu que a casa jo

- soc l'amo i si l'agafo a vostè per una orella...?
- LOLA No t'ho agafis aixís. Això ja es entrar en el terreny de les disputes.
- SISTACS És aquest que ve amb amenasses.
- FREDERIC Al contrari. ¡Si volía dir-li que pot comptar amb el meu silenci!
- SISTACS Té: are se las dona de protector. ¡Com si'm fes un favor! I el cas es al revés, porque si li explico tot al seu pare...
- FREDERIC El papà encara es més *corrido* que jo.
- LOLA Me l'has de fer conèixer.
- SISTACS ¡Lola!
- LOLA ¡Oh, no! Per res. Es que m'agraden els comanditaris.

ESCENA XV

Dits i CORNET

- (*Surt CORNET fons. LOLA no'l veu porque li gira l'esquena. CORNET entrega, sense dir res, un estutx a SISTACS, Aquest l'obra i el dona a LOLA*).
- LOLA (*Sorpresa*). ¡Còm! ¡Aquest *pendentif!*... (*Se gira i veu a CORNET*). ¡Bernat!
- CORNET ¿Tú? ¿Aixís aquella era la meva dona? (*a SISTACS*).
- SISTACS ¿La teva...? ¡Ah, sí! Ja ho veus... es ella mateixa.
- CORNET ¡Mal amic!
- SISTACS ¿Jo mal amic? (*Apart*). ¡Ves que li dic are! (*Alt*). Veuràs... he fet lo qu'he pogut.
- CORNET Be prou qu'ho veig.
- SISTACS Vui dir que m'he interessat molt per tú. ¿Veus? No tenies dona i are ja'n tens. ¿I a quí ho deus? A mí.
- CORNET ¿A tú?
- SISTACS Sí, a mí. Tot lo que t'he contat es fals.
- CORNET ¡Cà! No passa.
- SISTACS Per això: porque es fals.
- CORNET Ja sabs que us vaig veure en un cotxe.

- SISTACS L'estava treballant a ella per a que tornés a casa teva.
- CORNET (*Content*). ¿De debò?
- LOLA (*Apart a SISTACS*). ¿Què t'emboliques are?
- SISTACS (*Apart a LOLA*). Calla i obeeix. (*Alt*). I això del *pendentif* ho varem convindre tots dos per a facilitar aquesta entrevista.
- CORNET ¡Ai, gràcies! ¡Que n'estic de content! ¡Lola, una abraçada!
- SISTACS (*Apart a LOLA*). Agàfat-hi, dòna.
- CORNET (*Apart a n'en FREDERIC*). Ja ho veu, Frederic; torno a ésser feliç.
- FREDERIC Ja ho crec: això no's troba cada dia.
- CORNET ¡I què s'ha de trobar! Ja feia més de cinc anys que la buscava.
- FREDERIC Doncs, are que la té, agàfila fort i cap a casa.
- LOLA (*Apart a n'en SISTACS*). Jo amb ell no vui tornar-hi.
- SISTACS Sí, dòna; no hi ha cap més remei. Are ves-hi. Després, si acàs, tornes a deixar-lo.
- CORNET (*A FREDERIC*). Té rahó. Lo mellor es que ens en anèm.
- SISTACS Espéra't, home. Primer hem de celebrar el nou enllaç.

(*toca'l timbre*).

ESCENA XVI

Dits i LLOPIS, SAUMELL i SENTINELLA

(*Surt LLOPIS dreta*).

- SISTACS Que vingui en Saumell.
- (*Se'n va LLOPIS fons i torna amb SAUMELL i s'asseu a la seva taula*).
- (*A SAUMELL*). Porti copas.
- (*SAUMELL se'n va dreta, per ahont surt SENTINELLA amb un paper a la ma*).
- SENTINELLA (*A SISTACS*). Aquesta lletra per a acceptar.
- SISTACS Que la firmi en Llopis.
- (*SENTINELLA dona'l document a LLOPIS*).

Entra SAUMELL amb copes. SISTACS, FREDERIC, LOLA i CORNET menjen pastes; FREDERIC ne reparteix a LLOPIS, SENTINELLA i SAUMELL).

FREDERIC Teniu. A la salut del matrimoni Cornet.
¡Visca l'amor!

TOTS ¡Visca!

Música

FREDERIC Visca'l champany,
vi temptador,
que'ns fa sentir
mil ilusions.

LOLA Les sangs encén
d'ardent amor
i sembla qu'es
més bell el mon.

TOTS (*ballant un can-can*).

Lala, lala,
lala, lala,
lala, lala,
lala, lala.

Les sangs encén
d'ardent amor.
d'ardent amor.

(TELÓ).

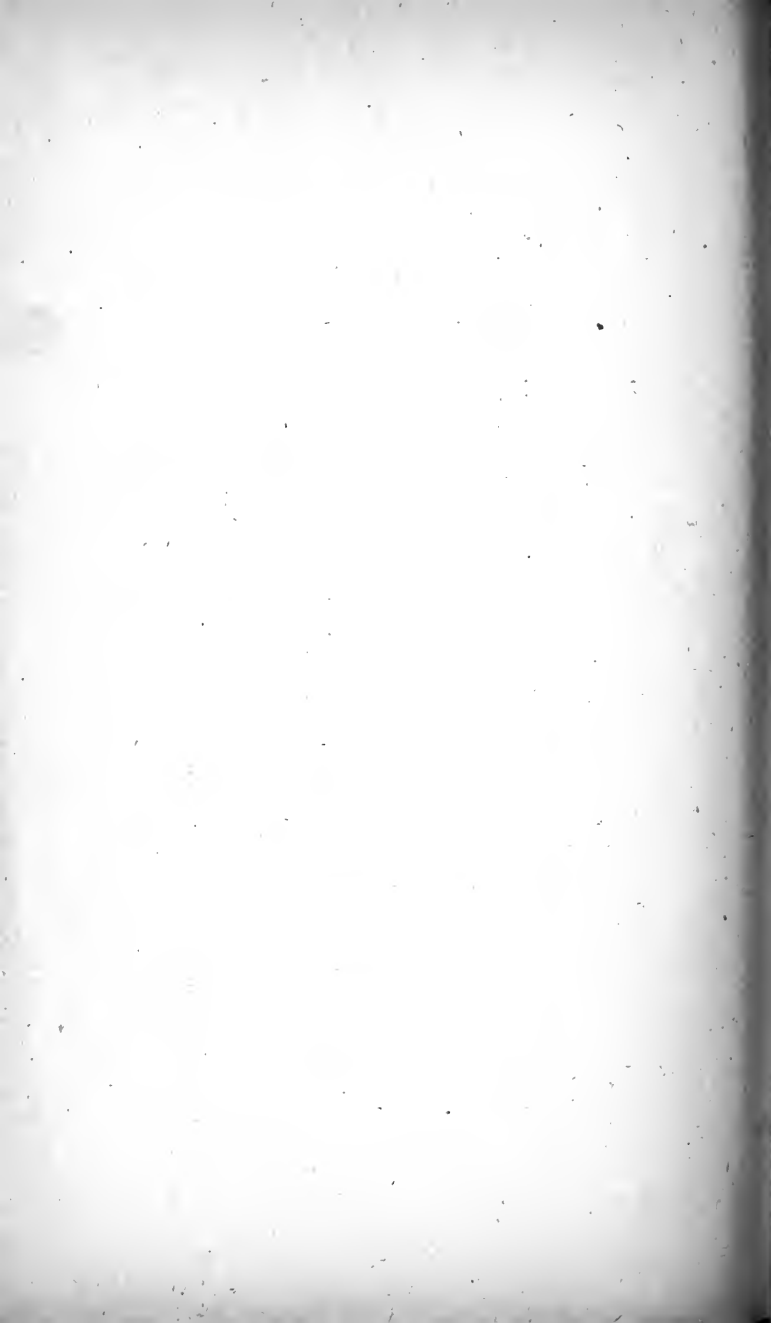
FI.

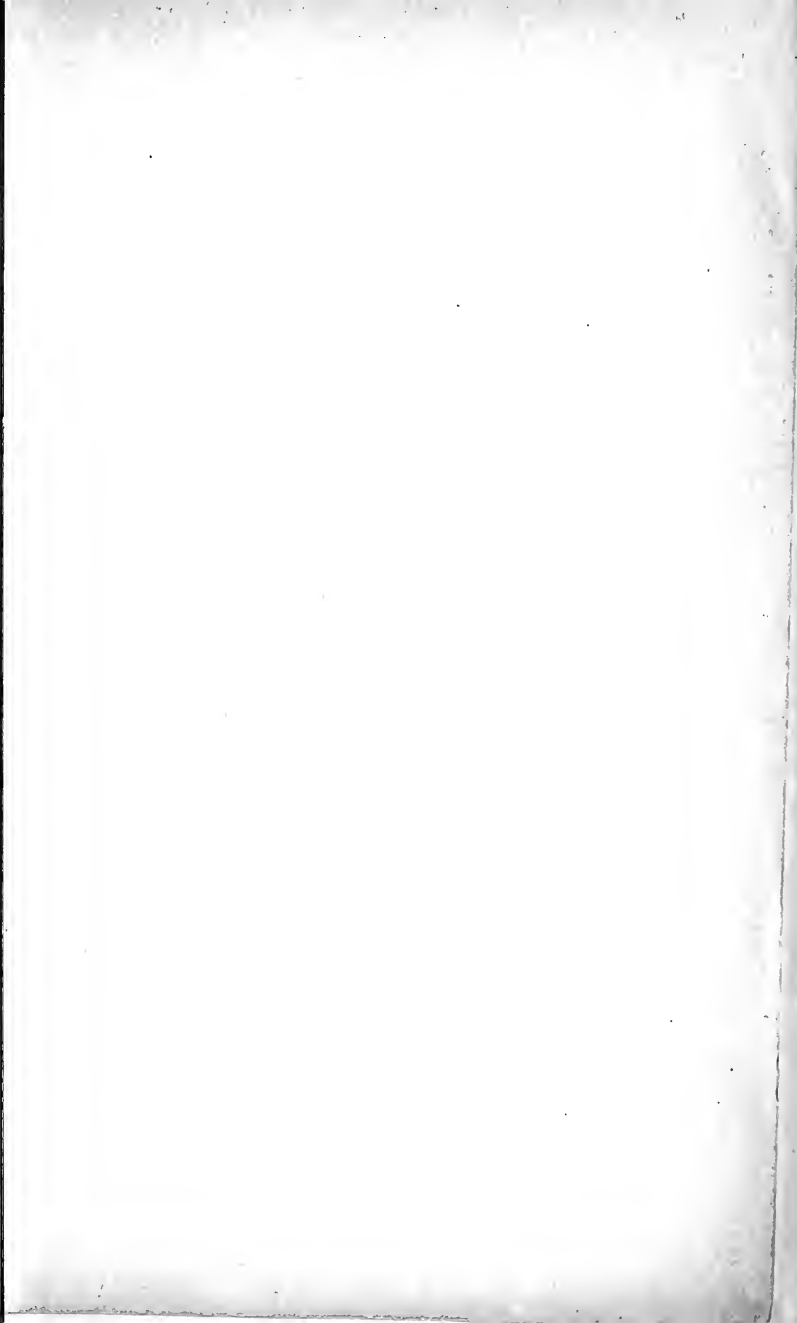
Barcelona, Novembre 1916.

OBRES DEL AUTOR

- El Niu Abandonat** (Diàlec).
Un Home Experimentat (Monòlec).
La Dona de Foc (Drama en 3 actes).
L'Estrena d'Avui (Comedia en 1 acte).
Sistacs en Comandita (Comedia lírica en 1 acte,
amb música del Mtre. Car-
les Beltràn).

Preu: 50 cèntims